

Шаховнін А.О.,
здобувач вищої освіти другого магістерського рівня освіти, спеціальність
«Публічне управління та адміністрування», ЗВО «Міжнародний науково-
технічний університет імені академіка Юрія Бугая»
Науковий керівник: Шаховніна Н.В.,
к.пед.наук, доцент Чернігівський інститут інформації, бізнесу і права ЗВО
«Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»,
м.Чернігів

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Сучасна вища освіта відіграє важливу роль у формуванні суспільства, його розвитку та конкурентоспроможності. Публічне адміністрування у сфері вищої освіти України є складним і багатограним процесом, який має важливе значення для розвитку вищої освіти в Україні. Україна зазнала значних змін у цій сфері протягом останніх десятиліть, спрямованих на модернізацію системи відповідно до європейських стандартів та вимог сучасного світу [2]. Саме цим і визначається актуальність даної теми.

По-перше, вищий навчальний заклад є важливим соціальним інститутом, який забезпечує підготовку кваліфікованих кадрів для різних сфер економіки та суспільного життя. Ось чому розвиток вищої освіти є одним із пріоритетних завдань держави. По-друге, публічне адміністрування є наукою і практикою управління суспільними процесами. У сфері вищої освіти публічне адміністрування забезпечує ефективну реалізацію державної політики у галузі освіти. По-третє, сучасний світ характеризується швидкими змінами, до яких вищі навчальні заклади повинні адаптуватися. Публічне адміністрування сприяє розвитку інновацій у сфері вищої освіти, підвищенню її якості та конкурентоспроможності.

В Україні триває реформування вищої освіти, яке передбачає впровадження нових освітніх стандартів, запровадження елементів автономії вищих навчальних закладів та створення конкурентного середовища між ними. *Мета* цієї статті полягає у вивченні та аналізі сучасного стану публічного адміністрування в контексті розвитку системи вищої освіти в Україні.

Україна впроваджує Болонський процес, спрямований на створення спільного простору вищої освіти в Європі. Це означає впровадження трьохциклової системи освіти (бакалавр, магістр, доктор філософії), визнання кредитів та дипломів, що полегшує міжнародну мобільність та сприяє взаємному визнанню кваліфікацій. Реформування передбачає перегляд навчальних програм, акцентуючи увагу на практичних навичках та інноваціях. Зокрема, університети активно працюють над впровадженням сучасних методів навчання, цифровізацією та збільшенням практичного досвіду для студентів. Удосконалення процедур оцінювання та атестації студентів для забезпечення об'єктивності, прозорості та відповідності міжнародним стандартам. Реформи спрямовані на запобігання корупції у вищій освіті через впровадження прозорих конкурсних процедур, визначення чітких критеріїв відбору та об'єктивного оцінювання.

Нормативно-правове регулювання публічного адміністрування у сфері вищої освіти в Україні має певні особливості:

- комплексного регулювання, яке охоплює всі аспекти діяльності закладів вищої освіти.
- регулювання, яке передбачає співпрацю органів державної влади, органів місцевого самоврядування та закладів вищої освіти.
- регулювання, яке постійно вдосконалюється відповідно до потреб розвитку вищої освіти.

Принципи нормативно-правового регулювання поєднують в собі принципи законності, децентралізації, ефективності, освітянської спрямованості.

Система публічного адміністрування у сфері вищої освіти в Україні відповідає сучасним вимогам. Зокрема, в Україні діє ефективна система акредитації закладів вищої освіти, яка забезпечує дотримання стандартів якості освіти. Крім того, в Україні розвивається система працевлаштування випускників закладів вищої освіти.

Однак, система публічного адміністрування у сфері вищої освіти в Україні має й деякі недоліки, які ускладнюють її відповідність сучасним вимогам. Зокрема, має місце надмірна централізованість управління вищою освітою, яка обмежує автономію закладів вищої освіти. Крім того, недостатньо розвинені механізми

стимулювання закладів вищої освіти до підвищення якості освіти та забезпечення відповідності освітніх програм потребам ринку праці.

Непростим питанням постає якість вищої освіти в Україні. Як зазначає О. О. Кравченко [3], стан вищої освіти в Україні є неоднозначним. З одного боку, доступність вищої освіти є досить високою. З іншого боку, якість вищої освіти має певні проблеми. На нашу думку, можна виділити головні фактори, які впливають на якість вищої освіти (таблиця 1).

Таблиця 1

<i>Внутрішні фактори</i>	<i>Зовнішні фактори</i>
Кваліфікація викладачів	Якість середньої освіти
Рівень матеріально-технічного забезпечення	Потреби ринку праці
Методи навчання та виховання	Фінансування вищої освіти
Методи оцінювання	Державна політика у сфері вищої освіти

Проблеми кваліфікації викладачів є однією з найважливіших проблем української вищої освіти. Для їх вирішення необхідно впровадити комплекс заходів, які включатимуть підвищення рівня оплати праці викладачів, створення мотиваційної системи для професійного розвитку викладачів, підвищення фінансування наукової діяльності та впровадження системи підвищення кваліфікації викладачів, яка відповідає сучасним вимогам.

Для підвищення відповідності системи публічного адміністрування у сфері вищої освіти сучасним вимогам необхідно вжити таких заходів:

1). Децентралізувати управління вищою освітою. Частина повноважень у сфері вищої освіти повинна бути делегована органам місцевого самоврядування. Це дозволить закладам вищої освіти більш ефективно реагувати на потреби регіонів.

2). Стимулювати заклади вищої освіти до підвищення якості освіти. Необхідно розробити механізми стимулювання закладів вищої освіти до підвищення якості освіти, такі як державне фінансування, зарахування до рейтингу закладів вищої освіти тощо.

3). Розвивати систему працевлаштування випускників закладів вищої освіти. Необхідно вдосконалити систему працевлаштування випускників закладів вищої освіти, зокрема, шляхом створення єдиного порталу

працевлаштування випускників, а також співпраці закладів вищої освіти з роботодавцями.

Висновки. Запровадження комплексу заходів дозволить підвищити відповідність системи публічного адміністрування у сфері вищої освіти сучасним вимогам та забезпечити якісну освіту і конкурентоспроможність випускників закладів вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Герасимчук О. В. Публічне управління вищою освітою в Україні: європейські стандарти та національні реалії. К.: Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2018. 360 с.

2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/357262_552664

3. Кравченко О. О. Стан і проблеми розвитку вищої освіти в Україні. Соціальна робота та соціальна освіта, 2022. № 1. С. 119-125.